

Umowa o zabezpieczeniu społecznym pomiędzy Australią a Polską

Social Security Agreement between Australia and Poland—Polish

Kiedy Umowa wejdzie w życie?

Umowa o zabezpieczeniu społecznym pomiędzy Australią a Polską wejdzie w życie 1 października 2010.

Czy Umowa Ci pomoże?

Jeśli mieszkasz lub mieszkałeś w Australii i pracowałeś w Polsce, Umowa może pomóc Ci zwiększyć Twój dochód ułatwiając Ci otrzymywanie Australian Age Pension lub jednego z następujących polskich świadczeń:

- Polish Age Pension
- Disability Pension
- Survivors Pension
- Work Accidents
- Occupational Diseases Compensation Pension, **lub**
- Funeral Benefit.

Istnieją pewne ograniczenia w zakwalifikowaniu się na niektóre polskie świadczenia.

W jaki sposób Umowa jest pomocna?

Umowa pozwala Ci złożyć wniosek o emeryturę w Australii i w Polsce.

Umowa może Ci pozwolić połączyć okresy Twojego stałego pobytu w Australii (zob. "Uwagi wyjaśniające") i Twoje okresy ubezpieczenia w Polsce dla osiągnięcia minimalnego okresu kwalifikującego dla australijskiej lub polskiej emerytury.

Umowa umożliwi wypłaty niektórych polskich emerytur, rent i świadczeń australijskim mieszkańcom i polskim obywatelom w Australii, oraz pozwala na to, by pewne okresy zamieszkania w Australii liczyły się dla pewnych polskich świadczeń.

Jak należy wnioskować?

W Australii polskie wnioski o emeryturę otrzymać można kontaktując się z Usługami Międzynarodowymi Centrelink (International Services).

Możesz skontaktować się z Usługami Międzynarodowymi Centrelink (Centrelink International Services) o poradę i pomoc w ubieganiu się o polską emeryturę i złożyć wniosek wysyłając go do Centrelink International Services.

W Polsce australijskie formularze wniosków o emeryturę ściągnąć można ze strony internetowej **www.centrelink.gov.au** (wybrać link 'Forms'), bądź kontaktując się z oddziałem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub kontaktując się z Usługami Międzynarodowymi Centrelink. Wniosek o australijską lub polską emeryturę możesz złożyć w oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Australijski system zabezpieczeń społecznych

Świadczenia australijskich zabezpieczeń społecznych wypłacane są przez Centrelink.

Australijski system zabezpieczeń społecznych różni się od systemów większości innych krajów rozwiniętych tym, że oparty jest na okresie pobytu stałego i na potrzebie. Emerytura każdej osoby jest wypłacana przez rząd australijski z ogólnych funduszy, nie zaś ze składek wpłacanych przez pracowników i pracodawców na fundusz ubezpieczeń społecznych.

Z tego powodu australijskie emerytury podlegają testowi na dochody i majątek. Zostaniesz poproszony o ujawnienie szczegółów wszystkich swoich – oraz/lub Twojego partnera – dochodów i majątku, jeśli ubiegać się będziesz o australijską emeryturę.

Kto może się ubiegać o australijską emeryturę?

Może Ci przysługiwać Age Pension, jeśli jesteś w wieku emerytalnym (zob. "Uwagi wyjaśniające") **oraz**

- mieszkasz w Australii ponad 10 lat **lub**
- całkowita suma Twojego pobytu stałego w Australii oraz suma okresów ubezpieczenia emerytalnego w Polsce wynosi więcej niż 10 lat*.

*Jeżeli nie jesteś mieszkańcem Australii i nie ukształdałeś jeszcze 10 lat pobytu stałego w Australii w chwili składania wniosku, wówczas musisz posiadać co najmniej 12 miesięcy pobytu w Australii w wieku od 16 lat to wieku emerytalnego.

O jaką polską emeryturę możesz się ubiegać?

Jeśli	jesteś mężczyzną w wieku ponad 65 lat, lub jesteś kobietą w wieku ponad 60 lat*	i	posiadasz co najmniej 12 miesięcy polskiego ubezpieczenia społecznego, jak również okres zamieszkania w Australii.	możesz ubiegać się o	Age Pension
Jeśli	jesteś mężczyzną w wieku od 16 do 65 lat, lub jesteś mężczyzną w wieku od 16 do 60 lat i posiadasz okres ubezpieczenia zgodny z polskim ustawodawstwem	i	nie jesteś w stanie pracować z uwagi na zły fizyczny lub psychiczny stan zdrowia	możesz ubiegać się o	Disability Pension
Jeśli	jesteś wdową lub wdowcem	i	Twój zmarły współmałżonek posiadał okres ubezpieczenia zgodny z polskim ustawodawstwem	możesz ubiegać się o	Survivor's Pension
Jeśli	nie masz ukończonych 25 lat i Twój rodzic nie żyje	i	Twój zmarły rodzic posiadał okres ubezpieczenia zgodny z polskim ustawodawstwem	możesz ubiegać się o	Survivor's Pension
Jeśli	twoja zdolność do pracy została ograniczona z uwagi na chorobę lub uszkodzenie ciała, a posiadasz okres ubezpieczenia zgodnie z polskim ustawodawstwem.	i	posiadasz co najmniej 12 miesięcy polskiego ubezpieczenia społecznego	możesz ubiegać się o	Work Accidents and Occupational Diseases Compensation and Pension
Jeśli	jesteś odpowiedzialny za pokrycie kosztów pogrzebu	i	zmarła osoba posiadała okres ubezpieczenia zgodny z polskim ustawodawstwem	możesz ubiegać się o	Funeral Benefit

*W odniesieniu do pewnych zawodów wymagania wiekowe są zmniejszone.

Ile Ci zapłacą?

Twoja stawka australijskiej Age Pension oparta będzie na dochodach Twoich i/lub Twojego partnera, włączając w to otrzymywaną przez Ciebie polską emeryturę.

Jeśli mieszkasz poza Australią, Twoja stawka może się opierać na okresach stałego pobytu w Australii w wieku od 16 lat to wieku emerytalnego. Centrelink może zostać powiadomiony przez australijskie władze imigracyjne o Twoich wyjazdach poza Australię od roku 1994. Musimy skorzystać z tych informacji dla upewnienia się, że przysługują Ci płatności i że Twoja stawka świadczeń jest właściwa.

Polskie władze emerytalne podejmują wszystkie decyzje w sprawach polskich rent i emerytur i należy skontaktować się z nimi w celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji. Odpowiedni oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych obliczy wysokość Twojej polskiej emerytury w oparciu o okres ubezpieczenia w Polsce.

Uwagi wyjaśniające

Dane kontaktowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	<p>Oddział ZUS w Nowym Sączu Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych I ul. Węgierska 11 33-300 NOWY SA _CZ POLAND</p> <p>Tel.: +48(18) 4437848 ext. 3314, 3315 Faks: +48(18) 4435446 ext. 3329 Email: kancelaria_zus_nowysacz@zus.pl</p> <p>Oddział Regionalny KRUS w Krakowie Placówka Terenowa w Nowym Sączu ul. Młyńska 8 33-300 NOWY SĄCZ POLAND</p> <p>Tel.: +48(18) 4407302 Faks: +48(18) 4407298 Email: nowysacz@krus.gov.pl</p>																									
Wiek dla Age pension	<p>Jest to wiek, w którym zaczyna Ci przysługiwać australijska Age Pension.</p> <p>Kobiety urodzone przed 31 grudnia 1945 osiągnęły już wiek Age Pension.</p> <p>Mężczyźni urodzeni przed 31 grudnia 1945 osiągną wiek Age Pension w wieku 65 lat.</p> <p>Poniższa tabela przedstawia stopniowe wzrosty wieku kwalifikującego do Age Pension.</p> <table border="1" data-bbox="517 1473 1437 1937"> <thead> <tr> <th data-bbox="517 1473 1034 1621">Urodzona/y</th> <th data-bbox="1034 1473 1254 1621">Kobietom przysługuje Age Pension w wieku</th> <th data-bbox="1254 1473 1437 1621">Mężczyznom przysługuje Age Pension w wieku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="517 1621 1034 1666">pomiędzy 1 stycznia 1946 a 30 czerwca 1947</td> <td data-bbox="1034 1621 1254 1666">64</td> <td data-bbox="1254 1621 1437 1666">65</td> </tr> <tr> <td data-bbox="517 1666 1034 1711">pomiędzy 1 lipca 1947 a 31 grudnia 1948</td> <td data-bbox="1034 1666 1254 1711">64 ½</td> <td data-bbox="1254 1666 1437 1711">65</td> </tr> <tr> <td data-bbox="517 1711 1034 1756">pomiędzy 1 stycznia 1949 a 30 czerwca 1952</td> <td data-bbox="1034 1711 1254 1756">65</td> <td data-bbox="1254 1711 1437 1756">65</td> </tr> <tr> <td data-bbox="517 1756 1034 1800">pomiędzy 1 lipca 1952 a 31 grudnia 1953</td> <td data-bbox="1034 1756 1254 1800">65 ½</td> <td data-bbox="1254 1756 1437 1800">65 ½</td> </tr> <tr> <td data-bbox="517 1800 1034 1845">pomiędzy 1 stycznia 1954 a 30 czerwca 1955</td> <td data-bbox="1034 1800 1254 1845">66</td> <td data-bbox="1254 1800 1437 1845">66</td> </tr> <tr> <td data-bbox="517 1845 1034 1890">pomiędzy 1 lipca 1955 a 31 grudnia 1956</td> <td data-bbox="1034 1845 1254 1890">66 ½</td> <td data-bbox="1254 1845 1437 1890">66 ½</td> </tr> <tr> <td data-bbox="517 1890 1034 1937">po 1 stycznia 1957</td> <td data-bbox="1034 1890 1254 1937">67</td> <td data-bbox="1254 1890 1437 1937">67</td> </tr> </tbody> </table>		Urodzona/y	Kobietom przysługuje Age Pension w wieku	Mężczyznom przysługuje Age Pension w wieku	pomiędzy 1 stycznia 1946 a 30 czerwca 1947	64	65	pomiędzy 1 lipca 1947 a 31 grudnia 1948	64 ½	65	pomiędzy 1 stycznia 1949 a 30 czerwca 1952	65	65	pomiędzy 1 lipca 1952 a 31 grudnia 1953	65 ½	65 ½	pomiędzy 1 stycznia 1954 a 30 czerwca 1955	66	66	pomiędzy 1 lipca 1955 a 31 grudnia 1956	66 ½	66 ½	po 1 stycznia 1957	67	67
Urodzona/y	Kobietom przysługuje Age Pension w wieku	Mężczyznom przysługuje Age Pension w wieku																								
pomiędzy 1 stycznia 1946 a 30 czerwca 1947	64	65																								
pomiędzy 1 lipca 1947 a 31 grudnia 1948	64 ½	65																								
pomiędzy 1 stycznia 1949 a 30 czerwca 1952	65	65																								
pomiędzy 1 lipca 1952 a 31 grudnia 1953	65 ½	65 ½																								
pomiędzy 1 stycznia 1954 a 30 czerwca 1955	66	66																								
pomiędzy 1 lipca 1955 a 31 grudnia 1956	66 ½	66 ½																								
po 1 stycznia 1957	67	67																								

Partnerzy umów z Australią o zabezpieczeniu społecznym	Australia posiada obecnie umowy o zabezpieczeniu społecznym z Austrią, Belgią, Kanadą, Chile, Chorwacją, Cyprzem, Danią*, Finlandią*, Niemcami, Grecją*, Republiką Irlandii, Włochami, Japonią*, Republiką Korei, Malcią, Holandią, Nową Zeelandią*, Norwegią, Polską*, Portugalią, Słowenią, Hiszpanią, Szwajcarią i USA*. *Te kraje nie akceptują australijskich wniosków w ramach innych międzynarodowych umów o zabezpieczeniu społecznym.
Okresy stałego pobytu w Australii	Okres stałego pobytu w Australii oznacza okresy, w których mieszkałeś w Australii jako obywatel Australii lub jako posiadacz australijskiej stałej wizej. Okres stałego pobytu w Australii w jakimkolwiek czasie jest stosowany do starania się o Age Pension. Stawka australijskiej renty/emerytury wypłacanej poza Australią opiera się na ogół jedynie na okresie stałego pobytu w Australii w wieku od 16 do wieku emerytalnego.
Definicja partnera	Dla celów Centrelink, za Twojego partnera uważa się osobę, jeśli Ty i ta osoba mieszkacie razem – lub zazwyczaj mieszkacie razem – i pozostajecie w związku małżeńskim lub w zarejestrowanym związku (przeciwnej lub tej samej płci), lub w związku de facto (przeciwnej lub tej samej płci). Centrelink uznaje osobę, jako pozostającą w związku de facto od czasu, kiedy zaczyna mieszkać z inną osobą, jako członek pary. Centrelink uznaje wszystkie pary – zarówno płci przeciwnej, jak i tej samej płci.

Więcej informacji

W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji, należy się zwrócić do Usług Międzynarodowych Centrelink o bezpłatną pomoc i poradę.

- Zadzwoń pod numer **13 1673** z każdego miejsca w Australii.
Uwaga: opłaty za rozmowy telefoniczne z domu do Centrelink pod numery zaczynające się od "13" z każdego miejsca w Australii obliczane są według stałej stawki. Stawka ta może różnić się od kosztu rozmowy miejscowej, jak również może być różna w zależności od firmy telefonicznej. Opłaty za rozmowy z automatów telefonicznych i telefonów komórkowych mogą zależeć od czasu rozmowy i obliczane być według wyższej stawki.
- Spoza Australii, zadzwoń pod numer **+61 3 6222 3455**. Możesz skontaktować się ze swoim miejscowym operatorem międzynarodowej centrali telefonicznej i poprosić o rozmowę na koszt abonenta (tj. drugiej strony) dzwoniąc pod ten numer. Niektóre australijskie firmy telefoniczne oferują również usługi, które pozwalają Ci dzwonić do Australii bezpłatnie.
- Email **international.services@centrelink.gov.au**
Uwaga: email nie jest bezpiecznym środkiem komunikacji.
- Faks **+61 3 6222 2799**.
- Napisz do GPO Box 273, Hobart, Tasmania 7001, Australia.

Ograniczenie odpowiedzialności

Informacje zawarte w tej publikacji mają na celu służyć jedynie, jako wskazówka dotycząca dostępnych świadczeń i usług.

Jakie są Twoje obowiązki?

- Twoim obowiązkiem jest zdecydowanie, czy chcesz wystąpić o świadczenie oraz złożenie wniosku z uwzględnieniem Twojej szczególnej sytuacji.
- Informacja ta jest aktualna w Lipcu 2010, ale oczywiście może ulec zmianie. Jeśli skorzystasz z tej publikacji po tej dacie, prosimy sprawdzić w Centrelink, czy jej szczegóły są nadal aktualne.

Od którego dnia będą wypłacane świadczenia?

Większość świadczeń rządowych wypłacana jest od daty, w której zostanie złożony wniosek. A więc im szybciej złożysz swój wniosek, tym szybciej otrzymasz świadczenia.

Co się dzieje, jeżeli załatwisz sprawę z trzecią stroną?

Może się zdarzyć, że załatwiać będziesz sprawę z trzecią stroną, która nie jest pracownikiem Centrelink. W takim wypadku prosimy pamiętać, że Centrelink nie upoważnił żadnej trzeciej strony do udzielania informacji lub porad na temat Twoich świadczeń i płatności.